

Sahibi ve Umum Negriyat Müdürü
hakki tarık us
Basıldığı yer:
VAKIT MATEBAASI
Ankara Caddesi VAKIT Yurdu

24

HAZİRAN 1942
ÇARŞAMBANumara: 1008 Sene: 3
Tel: 23872 Posta kutusu: 214

Bu Akşam

Gand n n
Bir mal'alesi
Münasebet'yle

Yazan: SADRI ERTEM

GANDI yazdığı bir makalede Hindistanın hürriyetini elde ettikten sonra müttfiklerle pekala işbirliği yapacağını bildiriyor. Hind sefi aynı makalede Bozenin Japon taraftarlığı politikasının şiddetli aleyhinde bulunmaktadır. Gandi Hindistan meselesinde İngiltere ile Japonya arasındaki vaziyeti şöyle tarif ediyor:

"Bildığım düşmanı bilmediğim düşmana terah ediyorum. Gandi bu suretle hem İngiltere hakkındaki düşüncesini ızhâr ediyor hem de onu niçin Japonyaya terah ettiğini anlatıyor.

Gandinin düşüncesi aşağı yukarı bütün Hindistanın düşüncesidir deno. bilir. Vâkıa Hindistanda tek fikir, tek dil, tek ideal aramak abes olur. Fakat koskocaman Hindistanı saran büyük hadiseler önünde birleşen bazı menfaatlerin mevcut bulunduğunu kabul etmek ıktiza eder.

Hindistanın, İngiliz idaresini kabul eden rucalar kısmı Hindistan meselesi bahis mevzuu olduğu zaman İngiltere nerede ise onlar da o tarafta. dr. Rucalarla imparatorluk arasm. daki münasebetin Japonya ile rucalar arasında bir anlaşma şekline geçmesi imkânı yoktur. Bir defa Hind rucalarının iktisadi, mali bünyeleri İngiltere ile ve kapitalist rejim ile adamakıllı bağdaşmaz bir haldedir.

Hind rucalarını nazaran daha gerisi bir hayat süren Hind Felsefesi ve Malezyadaki müslüman sultanlar bile Japon istilasından tahammül edemediler. Halbuki bunların Hind rucaları gibi kapitalist nizama mal olumsuz hesapları, ne de tamamı edilecek büyük servetleri, iktidarlari vardı. Böyle olduğu halde Uzakşarkta müstevil ile tâbi hükümdarlar arasındaki münasebet Japonyanın lehine bir inkisaf kaydetmemektedir. Bu Japon kolon sistemi ile İngiliz koloni sistemi arasındaki farktan ileri gelmektedir.

Hindistanın doğrudan doğruya İngiltereye tabi olan muntakalarına gelince buradaki mutavassıt zümreyi teşkil eden insanların şüphesiz İngiltere ile halledecekleri bir takım davaları vardır. Bu davaların en mühimmi Hindistanın istidallî meselesidir. Hindistanın müstakil bir ekono. miye sahip olması tezdirdir. Bunlar, ileri milletler mikyas tutulmaları yapılmı hesaplarıdır. Fakat Hindli zümre için bu hesabı elde etmeden de bir kazanç mevcuttur.

Mahullerini satmak, İngiliz ticaretine organik etmek gibi hizmetler görmektedir. Japon istilası Hindistanı Japonya hesabına istisna eder. cektir. Japonya ile Hindistanın bugünkü sosyal kuruluşu arasındaki farktan doğan bu hal Hindlileri İngiliz kampına doğru sevk etmektedir. Hindli müslümanlar İngiliz ticaret sermayesinin Hindistanda en kuvvetli muhafızlarıdır.

İngilterenin yerini Japonyaya terk etmesini asla istemezler. İşi gruplara gelince, bunların da Japonya lehine rey vermelerine imkân yoktur. Japonyanın işi seviyesi hakkında, ki mikyası Hindistana korkunç sayılabilir. Bir avuç kuru pirinç parçasına çalıştırılan mütehasas Japon işçisinin hayat mikyasını Hindistanda da tekrarlamak tabii müstevilin ehemmiyetli bir surette üzerinde durduğu tezdirdir. Bu noktadan ileri, sanayicileri, ziraatçıları gibi tarafları gibi Japon istilası memnuni-

Alman tebliği
Sivastopolda
Severnaja körfezinin
şimalindeki berza ta
mukavemet eden

**Düşman bakiyeleri
de yok edildi**

**11000 esir, 138
top aldık**

Berlin, 24 (A.A.) — Alman orduları başkomandanlığının tebliği: Sivastopol müstahkem mevkiinin şimal kısmında, Severnaja körfezinin şimalindeki berzahnın ucunda henüz mukavemet etmekte olan düşman bakiyeleri yokedilmiştir.

Müstahkem mevki cephesinin şarkında Alman ve Romen kitaları orman ve çalılıklarla örtülü yolsuz bir araziden geçerek iyice tahkim edilmiş olan ve inadla müdafaa edilen düşman mevzilerine kadar ilerlemişler ve başka istihkâm tesisleri zaptetmişlerdir.

Alman hava kuvvetleri muharebeye tayyareleriyle sabra ve top mevzilerine mütemerkiz taarruzlar yapmışlardır.

Sivastopol etrafında yapılan muharebelerde düşman kayıpları 7 den 22 hazine kadar 11 bin esir ve 138 topu bulmuştur. İnadla ve göğüs göğüse yapılan muharebelerde 2014 toprak ve beton kale alınmış, 65 bin 254 mayın kaldırılmıştır.

Şark cephesinin merkez kesiminde, gerilerde Bolşevik ceterlerine Devamı 2 nci sayfa

Hava bugün hafif yağmurlu geçti

Dün şehrimizde gene bir zelzele oldu

Dün birdenbire serinleyen hava bugün de aynı şekilde devam etmiş, zaman zaman hafif bir yağmur çiselermiştir.

Hararet derecesi gölgede 16,4 e kadar düşmüştür. Memleketin diğer yerlerinden aldığımız haberlere göre bazı muntakalarda şiddetli sıcaklar devam etmekte, bazı muntakalarda da yağmur yağmaktadır.

Dün Ankara'da öğleden itibaren samiyeli gibi bir rüzgâr esmiş olmasına rağmen hararet derecesi 37 yi aşmamıştır.

Urfa'da ise hararet 42 dereceye çıkmıştır.

Isveçte Nazilerin mitingi yarıda kaldı

15 kadar nazi halk tarafındandır sokaklarda kovalandı

Londra, 24 (A.A.) — Stokholm, den öğrenildiğine göre, pazartesi akşamı İsveç nazi partisi tarafından Trelleborg'da tertip edilen miting bin kişinin müdahalesiyle dağıtılmıştır. Söz söyleyen başlıca hatip yere yuvarlanmış ve 15 kadar nazi "hainleri linç edelim", sesleriyle sokaklarda kovalanmıştır. Pol's aciz kalmış ve acele çağırılan asker kuvvetleri halkı mitralyözle tehdit etmiş ve böylece kovalamanın önüne geçilebilmiştir.

yetle karşılamazlar. Esasen Malezya ve Birmanya'da kurulan Japon idaresi istila edilen memleketlerde hürriyet yerine nasıl bir istibdat ve terörün tesis ettiğini göstermiştir. Birmanya'daki idare Bozenin aleyhine Gandiden evvel verilmiş bir muazzam hükümdür. Gandi yakışan muazzam hadiseler önünde Hindistanın hâlisine bir kere daha terah ediliyor.

Millî Set Gazi Terbiye Enstitüsü imtihanlarında

Cümhuriyetimiz Millî Set İsmet İnönü, dün saat 11 de Gazi Terbiye Enstitüsünü şerefli bir şekilde saat 13 e kadar kalmışlardır.

Maarif Vekili Hasan Ali Yücel ve Yüksek Tedrisat Umum müdürü Reşad Şemseddin de Enstitüde bulunmuşlardır. Cümhuriyetimiz, yapılmakta olan imtihanları takip etmişlerdir.

Millî Şefimiz aksam da Halkemini şerefli bir şekilde Devlet Konservatuarı tiyatrosuna şubesi tarafından

Yardımcı Cemiyeti menfatine temsil edilen "Jül Sezar", piyesini seyretmişlerdir. Başvıçkil Dr. Refik Saydam, Maarif Vekili

Hasan Ali Yücel, Dahiliye Vekili Fikri Tuzer, Millî Müdafaa Vekili General Ali Rıza Artunkal Halkevinde hazır bulunmuşlardır.

Ruzvelt'le Çörçil akraba imiş!

Neuyork, 24 (A.A.) — Neuyork hal tercümeleri evrak mahzenli muharriri Ruzvelt'e Çörçilin uzakta birbirlerinin yeğenleri olduklarını tesadüfen meydana çıkarmıştır.

Norveçte hazırlıklar

Evvelce çekilen Alman askerleri iade edildi

Vaşington, 24 (A.A.) — Norveç, ilere, müttfikler karaya asker çıkardıkları takdirde ne yapacakları hakkında talimat verilmiştir.

United Pres muhabirinin Stokholm'den bildirdiğine göre, Almanlar Norveçte çektikleri kuvvetleri yeniden oraya göndermektedirler.

Günün Manası

Libya-Rusya

Yazan: BİR MUHARRİR

AFRİKANIN şimalinde Tobrukun teslim olması, Avrupanın doğusunu kaplayan meghullerin sisini birdenbire dağıttı. Şimdi anlaşıyor ki Almanlar, hem Rusları, hem de İngilizleri şaşırtarak bir taşı iki kuş vurmak istemişlerdir: Birincikânunun birinci haftasındanberi Almanlar doğuda taarruzu yeniden başlatmışlar ve ilân ettiler. Buna inanarak İngilizler için birinci iş Sovyetlere malzeme göndermekti. Mart ayı geçtikten sonra Şimali Afrikada bir Alman taarruzu ihtimali kalmadığı için, İngilterenin sabık işe nazırı Lesbie'nin de söylediği gibi, İngilizler Libyadaki tankları ve malzemeyi Rusyaya taşıdılar. Almanların hedefi de ilkbaharda Sovyetlere taarruz edeceğimiz gibi görünüyordu. Ortasark cephesini zayıflatmak, Buna muvaffak olduktan sonra, Afrikanın şimalinde, hiç beklenmeyen bir taarruza geçtiler.

Bu taarruz o kadar beklenmiyordu ki, askerî mütehasaslarımız —istisnasız!— hepsi, Rommelin bir oyalama hareketi yaptığını ve hedefinin Tobruk olamayacağını yazdılar. Başlangıçta İngilizler de böyle sanmışlardı. Hatta Alman taarruzunu mahdut bir ileri hare-

ketten ibaret zannetmişler için, Rommelin tabiiyevi bir duraklamasını taarruzun akamete uğradığına hamlettiler. Çörçil birinci safhada İngiliz ordusunun zaferini ilân eden bir nutuk söyledi ve İngiltere Kralı, Libyadaki İngiliz ordusunu tebrik etti. Fakat çok geçmeden, zafer ilânında bermutad acele edilmiş olduğu anlaşıldı. Alman - İtalyan kuvvetleri ilerlemeye devam ediyor ve tehlikeli çevirme'ler yapıyorlardı. Ancak 13 hazine sonra ve Birüha-kem düştükten sonra durumun vahameti sezildi. Fakat ististen geçmişti.

Şimdi İngilizler ve Amerikalılar Şimali Afrikadaki büyük tank ve malzeme kayıplarını telâfi etmek için ellerinde bulunan bütün silâh ve mühimmatı Mısır hududuna göndermek zorunda kalmışlardır. Böyle olunca, Sovyetlere yapılmakta olan yardımın son derece zayıfhyacağına da şüphe edilemez. Bu da, muhterir Libya taarruzuyla varmak istediği ikinci hedefidir. Böylece bir taşı iki kuş vuran muhterir, hem Şimali Afrikada İngiliz ordusunu bozguna uğratarak malzemesinden büyük bir kısmını iğtinam etmiş, hem de Sovyetlere yapılmakta olan yardımı eksiltmiş oluyor.

Ortasark büyük bir tehdit altında olduğu için, bundan sonra Demokrasiler, Sovyetlerden ve ikinci bir cepheinden evvel bütün kuvvetleriyle Mısır kurtarmaya çalışacaklardır, ki bu da Almanları Avrupalı Ruslara karşı daha serbest bırakacaktır.

Libyada Mısır hududu üzerinde Mevzî hareketler başladı

General Vavel tekrar kumandayı ele alacak

Tobrukta alınan esirlerin miktarı 33 bini buldu

Kahire, 24 (A.A.) — Neşredilen tebliğde kaydedildiğine göre dün İngiliz seyyar kolları bütün gün İngiliz mevzilerinin garp kısmında faaliyetle bulunmuşlardır. Gambot'un cenubunda düşmanın birçok hareketleri görülmüştür.

Sollum'un garbindeki cephenin şimal kesiminde İngiliz kuvvetleri dün bütün gün küçük düşman müvezelerine taarruz etmişlerdir.

Roma, 24 (A.A.) — İtalyan ordularını umumî karargâhının 757 numaralı tebliği:

Libya ile Mısır arasındaki bu darda ileri unsurlarımız mevzî hareketlerde bulunmuşlardır. Tobruk bölgesinde sonradan yapılan temizleme hareketleri esnasında alınan esir miktarı 35.000 e çıkarılmıştır.

Panteleia üzerinde avcılarımız sayıca üstün bir düşman teşkilinin yolunu keserek muvaffakiyetli bir düello neticesinde hiçbir kayba uğramışlardır.

Devamı 2 nci sayfa

İngiliz matbuat atâşesini

Rusyaya götüren Vapur torpillendi

Londra, 24 (A.A.) — Yeni İngiliz matbuat atâşesiyle maiyetini Rusyaya götürmekte olan vapur yolda torpillenmiştir. Bu sabah avam kamerasında bu haberi veren istihbarat nazırı Brandon Bracken atâşe ile maiyetinin sağ olduklarını ilâve etmiştir. Mühim miktarda neşriyat malzemesi kaybedilmiştir.

Fransız gazetecileri Almanya'ya gitmeyecek

Vaşington, 24 (A.A.) — Associa-ted Pres Vigiden bildiriyor:

Almanya'da çalışan Fransız işçilerini ziyaret etmek maksadıyla Almanya'ya gidecek olan Fransız gazeteci grupuna verilen izin kaldırılmıştır.

Alman tenisçileri geliyor istanbulda ve Ankarada tenisçilerimizle karşılaşacaklar

Istanbul, 24 (A.A.) — Tenis a-

Ankarada tertip olunan tenis turnuvasına iştirak etmek üzere Almanya'dan memleketimizi ziyaret edecek olan Alman tenisçileriyle

bölgemiz muhtelitinin 10-11 ve 12 temmuzda Taksim'de bölge kortlarında müsabakalar yapmaları tekkarrür etmiştir. Biletlerin satış yerleri ayrıca bildirilecektir.

Haber'in yeni tefrikası

Kıymetli eserler tefrika eden Haber refikimiz bugünden itibaren güzide edib Halkı Süha Gezgini tarafından Alfred dö Mussen'den tercüme edilen

Titiyenin Oğlu

adlı eseri tefrikaya başladı. Halkı Süha'nın pürüzsüz ve akıcı üslûbunu çevrilen bu güzel eseri

HABER'de takip ediniz

